

**Abonamentul:**  
Prețul foii »Libertatea» e următorul:  
pe 1 an 8 cor.; pe 1/2 an 4 cor.  
Pentru economi. numai 5 cor. pe an!  
»Foia Interesantă» ilustrată, și »Tovărășia»  
să dau gratis, tuturor abonenților »Libertății»  
pentru prețurile de sus.  
Pentru România pe an 25 Lei.

# LIBERTATEA

Apare în fiecare Sâmbătă.

Inserțiuni:

1 pagină 60 cor., 1/2 pag. 30 c., 1/4 pag. 15 cor.  
etc. — La inserate ce să dau de mai multe-  
ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abon. să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau înapoi.

## IN AJUNUL alegerilor de congregație.

Săptămîna viitoare, cercurile alegătoare comitatene din comitatul Hunedoarei, sunt chemate la urnă, spre a-și arăta, prin rostul alegătorilor lor dietali, care sint bărbații prin care doresc să fie apărute trebuințele poporului din cercuri, în mica dietă a varmeghiei, în ședințele congregației comitatului.

Alegătorii cari au vot la alegerile dietale, au vot și aci. Alții nu.

Dintre cele vre-o 20 cercuri în cât e împărțit comitatul, alegătorii români ar putea trimite în congregație numai membri români neatîrnători din mai bine de jumătatea cercurilor.

Fiecare cerc alege pe timp de 6 ani câte 10—12 membri la congregație, cari însă nu cad toți odată sub alegere nouă, ci jumătate din ei la 3 ani și cealaltă jumătate după alți 3 ani. Așadar și la alegerile acestea vin aleși numai 5—6, în unele cercuri și 8, membri. Din cele vre-o 11 cercuri în care Români ar putea birui de ar fi toți unul ca altul la locul lor, — alegerile acestea ar trebui să ne dea 50—60 de Români curați, neatîrnători, ca membri în sfatul comitatului, pe lângă ceilalți 25—30 ce mai sint în cealaltă jumătate aleasă, ce vine sub schimbare numai peste 3 ani. În acest fel ne-am trezi cu o grupă de aproape 100 de membri români neatîrnători, cari să se ridice cu toată tăria și bărbăția în sfatul comitatului întru apărarea poporului de prea marea sa îngreunare.

Dar' poporul nostru pare a nu înțelege însămnătatea acestor alegeri. El nu să prea mișcă în jurul lor, ci le lasă să iasă cum o vrea Dzeu și domnu solgăbirău...

Urmarea a fost în trecut, că noi abia am avut liste biruitoare românești în 3, zi trei cercuri: *Romos, Băița și Dobra*, iar cercuri mestecate în cari au eșit și Români, mai mulți ori mai puțini, după învoială, am avut la Brad, Orăștie, Baia-de-Criș Vața. Incolo de-au pus câte un Român, au pus numai slujbaş ori altfel de om atîrnător de administrație și votător cu administrația.

De aceea sunt așa de puțini Români neatîrnători în congregație, și de aceea apoi însemnează acolo puțin, și au putere puțină.

De ce? Pentru-că poporul nostru și acolo unde poate, fiind alegătorii noștri în majoritate, nu se folosește de dreptul ce are de a trimite

oameni buni de-ai lui, ci lasă să iasă ales notarul și solgăbirăul și sluga lor cutare, cari în congregație nu știu alta decît să dea din cap pe placul celor mai mari, iar cei mai mari îi pun să dea din cap de câte ori trebuie să hotărască îngreunarea poporului cu biruri nouă, cu legi comitatene nouă, cari de cari mai nepretinoase bielului popor român!

Ba satrapul pus în fruntea comitatului, fișpanul Borne-misa, cel care a condus toate blăstămățiile la cele două alegeri din urmă la Dobra, unde prin gendarmi și prin corteși cutezători, a provocat scandaluri ne-mai pomenite, numai ca să înfrîngă voința Românilor cari aveau majoritate, ba și dăduse majoritate de voturi candidatului român Dr. Rozvan, — acest om al dreptului pumnului (că el numai în pumn are ce are!), a dat acum poruncă solgăbiraelor că la alegerile acestea de comitat, să facă tot ce le stă în putință și în voință, doar' scot cu totul pe Români din congregație! Să-i înfrîngă și în cercul Dobrei și al Băiței!

Precum ne spun scrisori primite, pe acolo umblă notarii făcînd spumela gură, ca și cînd ar arde casa pe ei ori scaunul sub ei, prin sate, și încearcă fel și chip a ademini pe oameni, ca de data asta să nu mai voteze cu lista românească, să lase să iasă acum odată lista dorită de »domni», și făgăduesc câte toate, și înfrică cum pot.

De ce această ne-asămînată suflăcare contra noastră? Pentru-că acest fișpan, care n'are nici o învățătură, nici o vrednicie de a sta în capul unui comitat, ci a fost pus numai de rubedeniile sale ca să-l căpătuiască, — vrea să arate celor ce l'au pus la loc vrednic, că uite doar' el știe face chiar »bravuri» față cu hoții de Valahi! Că de n'are în cap, are în pumn!

În fața acestei stări de lucruri, mai mult ca oriș-cînd dator e fiecare Român, a lăsa la o parte și nepăsarea trecutului, și »considerarea» (cruțarea) față de domnu notarăș, și ori-ce altă grijă mică personală, și ținînd înaintea ochilor însămnătatea acestor alegeri și ciufala ce ni-să pregătește la ele, — să se ridice cu mic cu mare tot cine-și alegător, și în ziua alegerii — 12 Nov. n. — să fie la locul de alegere al cercului, făcîndu-și cu bărbăție datorința de spriginitor al listei cu candidați români neatîrnători!

## UNELE—ALTELE

### Vajda în dietă.

Ziarele din Pesta dela 6 Nov., aduc știrea, că pe 7 Nov. a fost pusă înaintea comisiei de imunitate (pentru scutirea dreptului larg de deputat) și pricina cu deputatul Vajda, cel scos afară cu puterea de o ceată de koșuthiști spumoși.

Foile vestesc, că membri comisiei, neavînd în cotro, ne-putîndu-încurca nici cum, sunt siliți a aduce judecata așa, *că dreptul de imunitate alui Dr. Vajda* — cel mai sfînt drept pentru fiecare deputat și care îl scutește contra gendarmerului, contra poliției, contra judecătorului, ne-avînd nici unul drept a se atinge de el până e deputat, — *acest drept a fost încălecat în picior de chiar colegii săi deputați*, atunci cînd cu puterea brațelor l'au scos afară chiar din dietă, din acest templu al apărării aceluși drept!

După asta dieta trebuie să dea o pedeapsă, macar o dojană, celor ce s'au făcut vinovați de acest lucru urit. Iar' prin asta lui Dr. Vajda i-s'a dat satisfacția, reparația de lipsă.

Fiindcă Dr. Vajda spunea, că până atunci nu mai întră într-o astfel de dietă cu oameni uitați de sine, până comisia de imunitate nu-i face dreptate, — nădăjduim că după aceasta îl vom vedea în curînd, poate chiar în săptămîna de față, ocupîndu-și de nou locul de onoare în șirul celorlalți soți ai săi!

### Universitari români, eliminați.

În primăvară la adunările de protestare contra legii școlare alui Apponyi au luat parte și mai mulți tineri români dela universitatea din Cluj.

Pentru asta au fost luați la goană de cei dela universitate 7 din tineri: dnii Aurel Milea, F. Negruțiu, Coriolan Pop, (pentru adunarea dela Orăștie) Liviu Dan, — Vasile Lucaciu (fiul dlui deputat Dr. Lucaciu), Silviu Ciuciu și Aurel Șerban.

Cei dintii 4 au fost pedepsiți încă în Septembrie cu »dorgatoriu» (ocară) naintea senatului universitar, iar cești din urmă 4 au fost eliminați (dați afară) dela universitatea din Cluj!

În numărul viitor al adausului nostru literar »Foia Interesantă» vom aduce chipul tuturor acestor 7 tineri români prigonți.

## Inimile bune răspund.

— Pe altarul culturii române. —

Lipsa însăși ajută la crearea organismului.  
I. C. Broțianu.

În lipsa arzătoare de a ridica Sion culturalei neamului ne-a ajutat în zilele din urmă:

Nicolae Pasba, plugar Criștior K 10  
M. C., Criștior. . . . . K 10  
S. J., Băița. . . . . K 10  
Pavel Jurchescu, Rursinos. K 2  
Moise Metes, not. în pens.  
Borosbocsárd, cunună eternă pentru fer. său părinte. . . K 5  
Studentii din cl. I. gimn. a scol. 1906/7 din Brad, cunună eternă pentru colegul lor repausat la 20 Iun. 1907 K 9  
Primește, Doamne, jertfa lor și odichnește sufletele celor de cari își aduc aminte!  
T. Liviu.

## Memento!

În articolul »Moți și Săcui» publicat în Nrul trecut al adausului nostru economic »Tovărășia», s'a arătat cum s'a vîrît politica de zi și în trebile economice și cum pînăacum guvernul a ajutat prin așa zisele »espozituri ori agenturi» pe Ruteni ca să-i câștige pentru maghiarizare, și pe Săcui ca să-i scoată din sărăcie.

Mai curînd de cât ne așteptam și de bună samă altcum decît credeam noi că ar fi în adevăratul interes economic al poporului nostru, — ne vine, vestea că ministrul de agricultură în anul viitor deja va estinde cercul acestor agenturi și peste comitatele în majoritate românești: Hunedoara, Alba-Iulia, Solnoc-Dobăca și Cojocna (Cluj).

În acest scop, în budgetul anului viitor s'a și luat o sumă de peste 340 mii coroane!

Ori cum ar fi — trebuie să recunoaștem, că prin astfel de espozituri s'au făcut multe înlesniri economice și cu deosebire în lățirea cunoștințelor trebuincioase la economie, apoi dezvoltarea industriei de casă și mai pe sus de toate înmulțirea tovărășiilor, au fost mult ajutate.

Noi am fi cei dintii care am fi mulțumitori ministrului pentru acest dar, — *dacă* la mijloc n'ar fi și altceva!

Acest ceva e, că prin astfel de espozituri, întocmai ca la Ruteni, să urmăresc și scopuri politice, scopuri de maghiarizare!

Cel puțin pînă acum așa s'a făcut. Și abia credem, că altcum va fi și acum.

Cu partea politică a lucrului — azi nu ne ocupăm.

*Dar' tocmai în interesul economic bine priceput al neamului nostru și a patriei — atragem atenția frunțășilor noștri, și în special a deputaților noștri, să stărue cu tot dinadinsul ca espozitura din comitatele românești să nu urmărească decît scopuri curat economice.*

*La pertractarea budgetului, deputații noștri au prilejul să lupte, pentru-ca în comitatele locuite în mare parte de români, acțiunea ministerială să se facă prin oameni de-ai poporului și numai întru înaintarea economică a acelor ținuturi!*

În față avem dar' un lucru de cea mai mare însămnătate. Să nizuim să luminăm pe cei dela cîrmă, că o acțiune economică, numai atunci poate duce la adevăratul scop, cînd e făcută numai și numai cu scopul de a ajuta economia!

## Acuzat ori acuzător?

Procesul dlui Dr. Lasca la Oradea-mare. — Ținuta lui foarte neînduplecată în fața tribunalului. — A pășit mai curînd dinsul ca acuzător față de jurați și tribunal, decît ca acuzat. —

Oradea-Mare, 4 Nov. n.

În 31 Oct. n., s'a desbătut procesul de presă a dlui Dr. Lasca înaintea curții cu jurați din Oradea-Mare.

Precum să știe, slujbașii guvernului și matadorii politicei koșutiste din Bihor, înspăimîntîndu-se de trezirea Românilor, care s'a făcut mai virtos prin inimoasa pășire în adunări de popor, a dlui Dr. Lasca, s'au hotărît a da goană după acest Român. Dnul Dr. Lasca a fost expus mai de multe-ori unor atentate sălbatice, ce ținteau doborîrea dsale. Dsa însă nu e acel om, care să stea cu mâinile în sîn, cînd poporul ce-l urmează e amenințat și primejduit, ori să se lase înfricat de blăstămățiile unuia din zbirii cutari. A început să scrie și prin foi contra sistemului politic și a uneltelor sale.

»Stați departe — zice dsa în articolul pentru care avu proces, — departe de a fi capabili să mă intimidati, ori să mă rețineți dela direcția apucată. Nu-l ve-ți întimida nici pe poporul ce e pe calea trezirei!»

Pentru acest articol a trebuit apoi să stea pe banca acuzătorilor și să îndure o judecată, grea: *fii osîndit la 6 luni temniță de stat și 600 cor., în bani.*

Sarcina de apărător în acest proces a îndeplinit-o dnul Dr. Eugen Rozvan, avocat în loc.

Prezidentul jurului a fost Dr. Csulyok Béla, iar jurații, mai cu toții oameni simpli, în mare parte țărani unguri de pe pusta Ungariei și afară de dnul Ioan Papp abia 2—3 întruniau oare-și care califică și inteligență.

La întrebarea pusă, dl Dr. Lasca spune că e de 29 ani, de religie gre-or. română, pedepsit pîn'aci n'a fost.

Președintele: Recunoști că ai scris articolul împincinat- »Furor asiaticus în Bihor»?

Acuzatul: Da, eu l'am scris.

Preș.: Recunoști că ești vinovat pentru agitație contra poporului maghiar?

Acuzatul: Nu recunosc!

Preș.: Cum să poate aceasta, că doară articolul dumitale geme de vătămări la adresa Ungurilor?

Acuzatul: Persoanele, de cari fac pomenire în acest articol nu formează pe întregul popor maghiar, dar' nici că pot fi luate în samă ca și conducătorii Ungurilor. Dacă de altfel un fișpan, cițiva solgăbirăi, procurori, o droaie de gendarmi, și mai cițiva oameni slabi, sunt considerați ca »reprezentanții poporului maghiar», nu-mi rămîne, decît să-l compătinesc din adîncul inimei pe acest popor nefericit!

Preș.: Insași titlul articolului: »Furor asiaticus» (»Turbarea celor din Asia») însămnă o grea vătămăre pentru Unguri.

Acuzatul: Turbarea asiatică nu-i vorbă, nu e ceva lucru plăcut, mai virtos pentru poporul, care trebuie să sufere dacă această boală bîntue pentru sluj-

bașii țării; ceva cînste mare însă nu produce pentru țară. Dar' mă rog, e vorba, ca toți acei, cari nu sunt învinuți că ar fi umpluți de acel morb primejdios, să binevoiască a nu să simți vătămăți.

Preș.: Expresiunea: »monstria străini» e așiderea vătămătoare pentru Unguri.

Acuzatul: Privește numai pe argații, slujbașii și zbirii împărășiați printre poporul român, pe cari eu îi numesc monstria străini. De sunt aceia toți Unguri pînă într'unul, și așa tot Unguri să simt vătămăți, nu eu port vina, ci guvernul țării, care îi așază printre Români și le dă putere să comită atîtea fărădelegi, strigătoare la ceri!

Preș.: Zici în articol dumitale: »Rog pe toți Români conștii, ca în fata acestor porniri de stîrnire să grăbească a-și face datoria, ca poporul român din Bihor să nu cadă jertfa călailor lipsiți de toată moralitatea și sentimentul de umanitate». Vorba aceasta cuprinde mai mult decît agitație, fiindcă aci provoci d'adrepul la revoluție pe ceilalți Români.

Acuzatul: Sunteți în rătăcire grozavă dle prezident. Conducătorii români din Bihor stau departe de a fi harnici să facă revoluție, deci nu i-am putut chema la revoluție, ci la muncă serioasă i-am chemat pe aceeași Români, înțelegînd, să nu fie și de aci nainte slugă la dirloagă, ci să caute de soartea poporului, mai virtos acum, cînd acesta e amenințat cu stîrpirea.

Preș.: Nu-i adevărat, cirna ungurească nu voește stîrpirea Românilor, ci înaintarea și creșterea lor în »sentiment patriotic».

Acuzatul: Asta poate să fie părerea dumitale, d-le prezident. Ce mă privește pe mine însă, eu sum pe deplin în curat cu »nemărginita bunăvoință»; a cîrmei maghiare mai virtos față de Români bihoreni. Care e aceea »bunăvoință», reese și din datele înșirate în articolul meu. (Măcelul dela Aleșd, etc. — Red.)

Preș.: Zici că n'ai avut gînd să vatămi, ori să-și bați joc de unguri. Dar atunci de ce fi intitulat în articolu de »trași-impinși».

Acuzatul: Mă rog de iertare eu i-am anumit și îi numesc pe acei trași-impinși, cari sunt precum urmează (cetește din articolu):

»...Iar droaia de trași-impinși, fie sbiri ai guvernului, fie publiciști maghiari, fie pretori, procurori, inspectori »regești, ori fișpani... etc.»

Dacă nația maghiară va avea voe să se țină una cu argații și slujbașii de soiul celor înșirați, ar privi-o aceste vorbe dar atîta decadință la poporul maghiar nu pot presupune.



Preș.: Articolul se termină cu cuvintele (cetește):

„Puțin răgaz numai onorabililor. Nu o să vă rămîn dator. Candidații vostri s'au vor mai reîntoarce din cercurile românești și cu capetele sparte, și nu tot cu mandate de deputat“.

Vezi, aci iarăși să cuprindă nu numai ațtăre contra Maghiarilor, dar și o amenințare cît se poate de grosolană.

**Acuzatul:** Nu circimarului din Kecskemét, ori ciobotarului din Dobrețin îi sună acest pasaj, ci 48-iștilor și celorlalte partide bihorene străine de programul național român. Eu am voit să pun la cale trezirea poporului român din Bihor pe căi pacifice, nesticind nimănui, astfel nici Maghiarilor. Oamenii partidelor ungurești însă, știind că trezirea poporului român aduce după sine înlăturarea lor, nu s'au rușinat a încerca zădărnicea muncii mele prin făpturi criminale. Precum bine știți cu toții, la adunarea din Ceica un slujbaş al deputatului ungur de acolo a încercat atentat contra mea, iar la alegerea dela Beiuș au pus premii pe capul meu! Sunt deci de credință, că intru cît voi lucra într'acolo, că acei făcători de rele să nu fie primiți cu brațele deschise din partea poporului, ci să fie izgoniți afară cu petri din cercurile românești ale Bihorului, nu săvîrșesc nici o „ațtăre“ contra maghiarilor, ci aduc un mare folos nu numai nației mele, ci chiar cînstei ce i-să cuvine unei țări civilizate!

A fost chemat procurorul să-și zică vorbirea de acuză.

Procurorul o dă pe povestea veche, că: nicăiri pe fața pămîntului naționalitățile nu se bucură de atîtea bunătăți, ca cele din Ungaria! Și totuși vezi Doamne, — acuzatul a fost atît de nemulțumitor, încît a cutezat să ațte pe Românii contra Maghiarilor, vătămîndu-i grosolan pe cești din urmă. Cere aspră pedepsire.

A urmat apărătorul, cărui i-a fost ușor să reducă la nimica zisele fără temeiuri a-le procurorului. Dealtfel vorbirea dlui Dr. Eugen Rozvan (fratele apriului Dr. St. Rozvan dela Ilia!) a fost nu numai cît se poate de temeinică și bărbătească, dar a mișcat adînc inimile publicului de față.

## FOIȚA

### Prea tîrziu!...

S'au întîlnit în faptul zilei. Părinții lor locuiau în două sate vecine. Prietini buni, ei s'au căutat adesea. Și dacă părinții s'au avut bine, apoi și ei, singurii lor copii, erau prietini buni.

Pe băiat, îl chema Petru și pe fetiță Elena. Toată ziua — cînd s'au întîlneau — s'au juca laolaltă. Și s'au învîrteau unul pe lîngă altul ca luna în jurul soarelui. Era atîta bucurie și nevinovăție în jocul lor, că însuși soarele sta adesea mirat și s'au uita la ei.

Atunci Petru era de doisprezece și Elena de opt ani. Graniță, capăt însă, pe care mai departe a-l trece nu-i iertat, au toate în lume.

A venit toamna, cu ea vremea de școală, și copiii s'au despărțit. Au mers: Unul în dreapta, celălalt în stînga.

S'au întîlnit de nou. S'au văzut. Copii de odinioară acum erau oa-

„În sfîrșit v'ați ajuns țînta — întonă apărătorul. Mult a-ți vînat după acuzatul, care în decursul anilor alergînd din sat în sat, dela bordeiu la bordeiu și purtînd cu sine lumina deșteptării nației sale, a izbutit să strice unora socotelile ce le aveau cu oropsitul său neam. Azi e tîrît pe banca acuzărilor, ca să i-se dea aci plata pentru munca sa, pentru lupta ce o poartă în interesul poporului său asuprit.“

Sfîrșește spunînd, că cu mîntea s'au nătoasă nu se poate numi „agitatie“ contra unguirilor simpla zbicuire a fărădelegilor, ce se fac din partea unor slujbași uitați de sine! Cere să fie declarat nevinovat.

Prezidentul întreabă pe acuzat, de are să spună și dînsul ceva întru apărarea sa.

Acuzatul declară, că da, să folosește de dreptul de apărare.

Și vorbirea dlui Dr. Lascu, ce a durat mai mult de 2 oare, n'au fost numai vorbire de apărare ci și o acuză nu se poate mai stranică la adresa nedreptăților, abuzurilor și a fărădelegilor ce le îndură naționalitățile din țară și mai virtos României.

„Să luați la cunostință, zice acuzatul, — că nu în contra națiunii maghiare e îndreptat articolul meu, ci în contra acelor unguri particulari cuprinși de patină și de ură neimpăcată, cari nu fac altceva decît făuresc la planuri, cum să strivească pe poporul român bihorean, care apucînd pe calea trezirei, nu mai are poftă să se deosească de sculă ordinară în mîna unor păcătoși, străini de adevăratele interese a-le poporului.“

„Avînd în vedere cauza, căreia s'ervesc, pentru persoana mea e fără privire care va fi judecata de azi: achitarea, ori osîndirea.“

Ca fiu credincios al nației românești, nu pot să cerșesc mila curții cu jurați, sau a altui ori-cui.

Ci vă rog, ca în interesul bine priceput al nației ungurești și al însași patriei comune, bine luați în samă ce a zis Mucius Scaevola — țîndu-și mîna dreaptă în flacăra de foc — cătră tiranul străin, care a năvălit spre Roma ca să bage în jug pe liberul popor Roman: „Pe mine mă poți arde pe rug, ori tăia în bucăți, dar' să știi, că mai sunt încă trei sute de tineri ca mine în Roma, cari vor veni

meni mari. Și unui și celalalt priveau cu cea mai mare încredere în viitor. Petru era să facă examenul de advocat, și Elena era fată mare.“

Petru era înalt, chipeș, binelegat. Elena mlădioasă și teafără ca o trestie de pe baltă. Ochii lor aveau aceeași culoare. Plutea în ei vîntul cicoarei de cîmp. Mari și deschiși, împrejmuți de sprîncene umbrase putea să pătrunzi întotdeauna în lăuntru lor și — cum zice Heine — să cetești din ei multe bune și frumoase.

Poetii în cea mai mare parte, cîntă ochii vineți și spun că ei arată bunătatea inimii stăpînilor lor. Eu — din parte-mi — nu știu de e asta adevărat ori ba. Nu-mi pot da sama. Știu — între paranteze fie zis — că am fost răpit și eu odată de doi ochi vineți. Atunci: am văzut ceriul, acum: privesc pămîntul!

Ei, dar eu nu de mine voiam să prîndă căii la trasură și a plecat. S'a dus...

Numai el știa cît dor ascuns, cîtă patimă, — care amenința în toată clipa cu izbucnirea furtunei, — duce în peptul lui. Elena încă simțea grele mușcări de cuget.

în urma mea să ducă în sfîrșit cea-ce eu nu am reușit: răpunerea vrăjmașilor poporului Roman!“

Ca să mă înțelegeți, eu nu sufer de boala să îndrăznesc a mă asemăna cu acel erou, dar' vă pun în vedere faptul, că da, și alătura mea să află azi nu trei sute, ci trei milioane de Români, cari în fața prigonirilor nu s'au vor lăsa înfricați, ci vor fi cu nepăsare fașă de orice soi de jertfe în lupta pentru drepturile sfinte ale poporului român.

Zic și eu, ca să se dea statului ungar, ce e a statului ungar, dar cer și aceea ca nici dela poporul român să nu se răpească, ce e al poporului român!

Cu procese, cu osîndiri, cu prigoniri, cu vîrsări de sînge, nu s'au desleagă așa numita „chestie de naționalități“, cu atît mai puțin să zidește „magyar nemzeti állam“-ul plănuit de orbia șovinismului.“

Curtea cu jurați însă, nici în urma acestor cuvinte nu s'au schimbat în inima sa, ci a grăbit să spună verdictul: *vinovat*, iar tribunalul a croit pedeapsa de *șase luni temniță și 600 coroane amendă în bani.*

Correspondentul.

## Correspondență

Buteni, 4 Nov. n. 1907.

### Onorată Redacțiune!

O mare vină a fost la „Seddan“-ul comitatului Arad, din 24 Oct. n., cînd candidații români au căzut, că alegătorii în mare parte nu cetește! — nu sunt în curent cu întîmplările zilnice.

Un dezastru ne-a ajuns chiar și pe noi în cercul comitatens Buteni. unde numai pâr. propop Traian I. Magier a putut eși învingător, ceialalți 2 căzură cu 25 voturi, în urma purtării slabe a comunei fruntașe Cuied (Kujed).

Cuiedin și Hodișu s'au țîn de cercul alegător dietal Ineu, au 209 voturi, — din cari curat românești 200. Cu aceste 2 comune, atît la alegerea primă din 1905 — dar' mai virtos la alegerea a 2-a în 1906, am raportat cea mai strălucită învingere partidului na-

Mai ales cînd își aducea aminte de copilăria lor, era rușinos ca un copil mic pe care îl prinde învățătorul cu o faptă rea.

Femeile de-a din fetie 's mai istețe. Mai îndrăznețe. Și să pricep de minune în aflarea apucăturilor cu cari, întocmai ca păiangelul cu musca, prînd și înlănțuie îi rociul lor inimile tinere, doruri ascunse trezînd, patimi aprinzînd.

Patima dragostei! Vecinic tinără, deapururi nouă și frumoasă.

Și Elena încă își trăgea obrșia dela Eva.

Mereu îl impintea pe Petru și era dornică de a auzi dela el acuzînd nemuritor, pe care nu-l auzise încă dela nimeni, dar după care inima ei ardea și se topea.

Și era vară. Și au fost la o petrecere. Își petrecuseră bine. Cea-mai fost, nu știu. Știu atît că s'au certat. O cearta între patru ochi.

Și Petru a eșit afară. A lăsat să prîndă căii la trasură și a plecat. S'a dus...

Numai el știa cît dor ascuns, cîtă patimă, — care amenința în toată clipa cu izbucnirea furtunei, — duce în peptul lui. Elena încă simțea grele mușcări de cuget.

țional, alegîndu-să prietenul Dr. Ioan Suciuc cu 150 voturi majoritate, putem zice cu voturile Cuiedanilor.

Sunt unul dintre acei puțini, cari cer o organizare temeinică a partidului, că dacă stăm pe loc și toată lupta noastră politică o legăm de întîmplări și eventualități, atunci izbînzile sunt îndoelnice, zburătoare, nu ne rămîne în realitate nimica, ci mereu deznădăjduind, ne zdrobește ori-ce contrar politic fără a putea sta împotriva lui.

Căderea noastră din com. Arad este un Memento! pentru tot Românul cu simț adevărat. Mai virtos însă pentru conducătorii politice naționale, ea e o îndatorire morală să ne aștearnă bazele organizării, fără care nu este luptă conștientioasă și izbîndă statornică politică!

Dee Dzeu ca comitatul Hunedoarei să fie mai harnic decît noi cu ocazia alegerilor la comitat!

## O răsplată.

Sărăcul Micu Emilian! Din popă cu credincioși ce era, a ajuns să fie popă unor credincioși, ce n'au biserică, n'au nume, n'au parohie!

Ci-că pe la Seghedin ar fi greco-orientali cu „buze maghiare“. Și-or fi papricat buzele — mai știi!

Pe acești „maghiari“ greco-orientali vrea să-i scoată la limanul mintuirii societatea de maghiarizare „D. M. K. E.“ (un fel de Emke din Cluj — pentru bănațeni). Și doar' ca să dovedească faptul, că acei gror. sunt unguri neaoși, au vrut să le dea că popă tocmai pe un — Român, pe Micu Emilian, cel care tot anunța cărți de vinzare, cărți de cumpărare — prin toate foile românești!...

Dar' a pătît'o bietul Micu Emilian. Cînd să-și ocupe postul, s'a pomenit că n'are parohie! Cei dela „D. M. K. E.“ au tot povestit cu pathos, cu însuflețire — dar' venind treaba la adeca, nime nu a lucrat și parohia nu s'a făcut. Așa popa Micu Emilian a ajuns fără pa-

Așa-s tineretele!

Acum iute, iute, să treacă anii mai altfel ca în gînd. Treizeci de ani mai tîrziu!

Pe drumul de fer. Intr'un vagon călătoresc numai doi oameni. Un bărbat și o femeie. Amîndoi s'au tăcuți. Tăcerea lor însă nu e naturală. E ceva, un fel de îndrîjire, în ea. Dela o vreme, bărbatul, pe furîș să uită la femeie și își zice în gînd:

E ea! Ochii mei nu pot să mă înșele. Într'aceea mînușile femeii cad jos. Petru le ridică și i-le înapoiază spunîndu-și numele:

»Dr. Petru Topor, avocat«.

Femeia îl privește puțin uimită. Un zîmbet i-să ivește în colțul gurii, mulțumește și apoi spune:

»Elena Măsălar, mare proprietară«.

Amîndoi bat în palme! Sunt uimiți de revederea neașteptată. Și ochii lor înoată în bucurie tăinuită. De bună samă, de nu ar fi moda la mijloc cu zăbrale ei de fer, ei ar vîrsa și lacrimi.

În gînd le trece întreg trecutul. Să văd iarăși copii, jucîndu-să în țîrîna. Apoi mai mari, colea prînsi alături la dans... Și... nu! Nu... mai văd nimic.

rochie și acum colîndă dela Ana la Caiafa — să nu mai fie multă vreme pe drumuri, părăsit și rătăcit.

Din pricina lui, în adunarea generală, pe care a țînut'o „D. M. K. E.“ în Seghedin s'au încins o strajnică păruială de vorbe între patrioți.

În sfîrșit prezidentul Rónay a făgăduit, că să va îngriji el cumva și cumva, ca popa rămăs pe drumuri să aibă din ce trăi până una-alta.

Sărăcul Micu Emilian! A ajuns la mila lor, din popă cu rînduială!

Iată o răsplată meritată!

## DIN ROMÂNIA

### Pentru talpa țării.

Guvernul României, în frunte cu ministrul președinte Dim. Sturdza (a cărui chip îl dăm în „Foia Interesantă“ de azi), — s'a pus pe lucru să schimbe în bine soarta țărănimiei, a acestei țalpi a țării, în România, scutindu-o contra multelor stoarceri din partea marilor bogățani și arîndași.

În ședința de Marti (5 Nov. n.) a comisiei dietale române, primul ministru D. Sturdza a vestit, că va așeza cît mai curînd pe masa parlamentului (diete) noile planuri de legi ce privesc țărănimia, și anume:

O lege despre învoelile agricole, adecă a țîrgului dintre moșier și țărani ce-i iau moșia în lucrare ori în arîndă; — o lege despre o mare bancă „Casa rurală“ pentru ajutarea țărănilor în purtarea acestor lucrări economice;

O lege care regulează dreptul de țînut crîșme la sate, mai spre binele țărănilor;

O lege despre înființarea de asociațiuni țărănești (tovărășii economice);

O lege contra trusturilor arîndășești, adecă contra marilor arîndași, cari s'au întovărășiau a lua numai tot cu un preț marile moșii în arîndă și apoi a le da cu ce preț vreau ei, la țărani. Aștia cuprinseseră colțuri întregi de țară însoțiți între sine și s'au gura pe țărani! Ei au fost care au împins pe oameni în desnădejdea răscoalilor. Contra lor va suna noua lege; —

O lege pentru darea de arînzii la țărani de-adreptul, fără mijlocitori;

O lege pentru regularea moștenirilor țărănești, — și altele.

Aceea și-o mărturisiseră de mult că amîndoi s'au necăsuțoriți.

Și s'au privit mult... mult... Și privirea unuia părea ca și cînd ar cere iertare... Părea că ar zice:

— Nu-i păcat să începem de unde am sfîrșit?

Și ochii ceialalți tremurînd în luminile lor, duioși răspundeau: — Prea tîrziu!... Prea tîrziu!...

Trenul a stat. S'au dat jos. Un rămas bun scurt și săc. Apoi unul a plecat în o parte celalalt în ceialaltă. Pe umerii lor purtau crucea aceea grea a celor trecuți prin calvarul vieții. Buzele lor păreau că șoptesc: vecinic să ne fim unul altuia în inimă. Dar' numai în inimă — vecinic să ne avem dragi, dar' numai atît. Nimic mai mult, numai atît!

Și bura grea și răcoroasă a nopții de Noemvrie le acoperea umerile. Intunericul să făcea tot mai des. Mai nepătruns. Iar' din oraș duios sunet de clopote să auzea. Sămn al rugăciunii — și acesta — și aducător aminte de toamna vieții cînd toate, dar' toate par'că-ți spun:

Prea tîrziu, prea tîrziu!...

Orașie, Nov. 1907. Iulius V. Ioanovici.

Dela aceste legi să nădăjdueste o mare îndreptare spre bine a sortii țărănilor în România.

## NOUȚĂȚI

**Frați buni și nobili să arată Cehii din Bohemia și Moravia,** pentru Slovaci dela noi. După mizerabilul măcel dela Cernoia, toată Bohemia răsună de proteste la adresa guvernului maghiar și a administrației sale! Foile infierază aspru căloșia asta, iar' pe Hlinca cel prigonic, care s'au află acum în Bohemia, i-au purtat în triumf în Praga și au dat reprezentație de teatru în cîntea lui! — Iar' în țară s'au pornit colectă (adunare de bani) pe sama celor rămași orfani și sărăciți prin păcătoșul măcel gendarmeresc. Să adună sume mari pentru ajutorarea celor nefericiți!

**În dietă a răsănat Mercuri (6 Nov. n.) o nouă vorbire românească:** dl Dr. St. Petrovici s'au ridicat contra îndemnzării de cheltuieli pe contul bugetului viitor, ce cere guvernul. Fiîndcă noi (din cauza sf. sârbători de Vineri), am trebuit să încheiem foaia Joi și până la încheiere n'am primit vorbirea dlui Dr. Petrovici — vom aduce-o cetitorilor noștri în numărul viitor.

Încolo în jurul dietei interesante e numai, că Croații au pornit-o iar cu vorba croatească, și le toră ungurilor în urechi cîte 4-5 ceasuri pe zi discursuri croate, firește îndreptate contra guvernului, — în cît creapă de năcaz deputații maghiari, neînțelegînd nimic ce spun aceia!

Dr. Lucaciu a avut într'o zi pe ambitul (gang-ul) dietei un interesant schimb de vorbe cu Săciul Ugron Gabor, despre apropierea ce ar trebui să fie între Unguri și Români. Ugron zicea că doar ei, Ungurii, doresc traiu bun cu Români, numai Români să nu stea în calea edificării statului național maghiar. Dr. Lucaciu i-a spus că și Români vreau traiu bun cu Maghiarii, numai să nu le ceară lor lăpădarea de limbă și de lege cum li-se cere. — Multe și-au spus, cît în glumă, cît aievea, — iar în jurul lor s'au dăduseră deputații și gazetarii la comedie să-i asculte, căci mai rar un Român ca Lucaciu stînd de vorbă cu un săciu focos ca Ugron.

**Fericit oraș Oraștia asta!** O conducere mai cu tragere de inimă, mai curată, ca la acest oraș, rar! Toată lauda merituosului primar Fr. Acker! Pentru dsa e, mai ales, cunună de laudă, ce s'au întîmplă aci. Cassarul orașului, azi în temniță, umbra de banii orașului, ca cu niste pleavă din șura sa, pe care o împingi cînd icî, cînd colea, că nime nu-ți poruncește. Dl primar, om bun, și cam ocupat cu voiajurile cele amuzante, nu-l tulbura pe cassar, (pregătindu-i prin asta mai sigur calea la temniță). — După ce s'au descoperit pustiul de prin cassa orașului, comunitatea a aflat din rostul primarului, că îndată ce comisia gătă cu controla, dsa vine cu grabnică dare de samă naîntea comunității, ca instanță de-a aproape interesantă! Aducerea cassei în rînduială, a durat vre-o 5 săptămîni. De 2 săptămîni comisia și-a gătă lucrul, și-a înaintat raportul la primar, dar' de aceea, ca primarul să convoace comunitatea și să-i arate frumosul tablou dela cassa, — nici nu s'au visează! La ce? Doar' nu înzadar suntem noi în fericitul oraș cel — fără cap!

**Universitarii români din Cluj** invită la petrecerea cu dans ce aranjază în sala dela „Hotel Central“ în 21 Noemvrie n. 1907. Venitul curat e destinat pentru Masa studenților și Casina română din Cluj.

**Cei mai urîți lărmăgii în congregația comitatului,** sunt: grupa de notarși ce stau în fundul salei! Ca niște oameni ce au ajuns acolo unde nu li-i locul, ci au fost puși numai să zbiere, — ei își împlinesc „rolul“ cu o „supunere“ scriboasă! (onoare excepțiunilor, cîte-or fi). Cînd vine fișpanul în sală, și pe cînd toți oamenii cumînți zîmbesc de comical rol al acestuia, — notarșii urlă la „eljen!“ ca și cum ar veni între ei înțeleptul Solomon! (iarăși onoare excepțiunilor!) Tot ei strigă mai auzitor „le vele!“ (jos cu el!) fostului fișpan de ieri, lui Mara László, cînd își deschide gura





Nr. 1907 B. 1241/2.

Pertractarea publică — ținută în 14 Septembrie 1907 — la judecătoria cercuală reg. în Ilia-Murășană, Prezenți: Albert Csulay, jude, Elek Fekete, notar.

In cauza delict calumnia George Oprean c/a, Victoria Moisa la provocare să prezintă George Oprean reprezentat de Endre Kercsed, ca subst. adv. Dr. A. Muntean, iar ca martori Lucretia Got și Adel Horvath.

George Oprean predă, acuza în următoarele: „Victoria Moisa a declarat în prezența mai multora, că eu cu o ocaziune, 2 zile și 2 nopți încontinuu am bicherit, iar după-ace m'am dus la locuința și soția mea m'a îmbrăcat cu mincare, am bătut-o până la zdrobire, la ce apoi soția a părăsit casa și din acel moment nu să mai știe pe unde pribegeste“.

Victoria Moisa exprimându-și regretele, pentru cuvintele sus amintite și față de dl G. Oprean, declară, că acelea nu corespund adevărului, prin urmare le revocă, și-și cere iertare, deobligaându-să a publica pe spesele proprii acest protocol în foaia săptăminală „Szászváros“ ce apare în Orăștie, precum și a solvi spesele cauzate cu acest proces — în sumă de 24 cor. — în termen de 15 zile.

Dl G. Oprean la declarația acuzatei își revocă acuza. Decis: Judecătoria pe baza revocării acuzaei, sistează procedura. D. C. S. Albert Csulay m. p., sub jude reg., Elek Fekete m. p., notar.

Observare: George Oprean locuiește în Orăștie, iar Victoria Moisa în Lăpușnic.

## POEZII

de Victor Bontescu  
un volum elegant și bine apreciat, franco cu Cor. 1.60.

## CORNEL DEMETER

farmacist în Orăștie—Szászváros.

### Preparate cosmetice.

**Cream de benzoie mygdale.** Creamul de benzoie servește pentru conservarea, înfrumusețarea și albirea mânilor și feței, dînd odată și o finetă deosebită. Delăturează tot felul de necurătenii de pe mână și față, precum: pete, bubite, zgrăbunțe, pistrii (mitesser), precum și zăbăciturile. Conținutul creamului acestuia e astringent pentru față și mâni. Prețul 60 fileri.

**Săpunul de benzoie mygdale.** Săpun excelent pentru toaletă. E preparat din ingredientii foarte fine și din plăcute mirosoare de flori. Albește și netezește pelea. Prețul 70 fil.

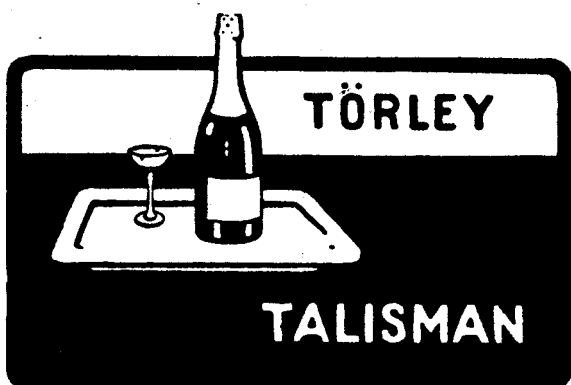
**Poudre Veturien.** Acopere foarte bine, incit nici nu se observă că fața este pudrată. Intrebuințată pudra cu creamul de benzoie mygdale scutește de urmările neplăcute ce altcum ar cauza vîntul și razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbînă. Prețul 1 cor.

**Veturien parfem.** Vera-Violeta, cel mai fin parfem de violele, lăcrămioare și scumpie (iorgovan). Prețul 1 cor. 60 fil. „Ideal“ cel mai nou parfem, 2 cor.

**Apa de gură „Kremier“** (Albă sau roșie). Prin întrebuințarea apei acesteia nu devin dinții găunoși, — și delăturează durerea dinților, precum să și întărește dinții și gingiile. Prin întrebuințarea apei acesteia, se delăturează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuințarea apei acesteia cu pravul de dinți „Kremier“, devin dinții foarte frumoși, albi. Prețul 80 fileri.

**Pravul de dinți „Kremier“.** Prin întrebuințarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fil. **Perii de dinți fine.** Alegere mare, în diferite prețuri. **Esență de China.** Contra căderii părului, cu rezultat foarte bun. Prețul 1 cor. 20 fil. **China tannopomada.** Pentru creșterea părului. Prețul 70 fil. **Oleu de nucă.** Extract de nuca oleică, pentru conservarea părului 1 sticlă 80 fil.

**Syrup de zmeură!** Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat. 1 coli postal de 5 kilo 6 cor. 50 fileri.



(181) 188

Editor și redactor responsabil: Iulius V. Ioanovici.

## Banca Națională a României.

### SITUAȚIUNE SUMARA

1906		1907	
14 Octomvrie.		6 Octomvrie.	13 Octomvrie.
<b>ACTIV</b>			
120,716.678	(85,886.678 Rezerva metalică Aur 101,320.731)	141,205.004	142,325.731
606.961	{34,830.000 " Trate Aur 41,005.000)	393.105	752.939
78,101.434	Argint și diverse monete	91,458.177	99,564.728
29,097.144	Portofoliu Român și Străin	35,074.434	35,498.592
11,999.924	(* Impr. contra ef. publice 15,448.800)	11,999.924	11,999.924
14,796.390	" " " " în cont curent 20,426.728)	15,806.084	15,806.084
2,903.324	Fonduri publice	3,253.121	3,253.121
5,777.462	Efectele fondului de rezervă	5,898.570	5,900.315
604.757	" " amortizarea imob. și material	638.475	638.475
581.219	Imobili	216.452	302.757
110,075.525	Mobilier și Masini de Imprimerie	110,662.499	110,651.049
23,136.420	Cheltuieli de Administrație	14,726.328	10,900.902
23,829.954	Depozite libere	26,006.828	24,685.644
421,237.192	Compturi curinți	449,331.496	451,152.652
	Compturi de valori		
<b>PASIV</b>			
12,000.000	Capital	12,000.000	12,000.000
21,402.642	Fond de rezervă	23,051.453	23,051.453
3,253.368	Fondul amortizării mobilelor și material	3,473.646	3,473.646
271,747.730	Bilete de Bancă în circulație	276,120.090	281,218.850
1,646.498	Profituri și perderi	2,077.076	2,077.076
1,111.429	Dobînz și beneficii diverse	439.561	520.283
110,075.525	Depozite de retras	110,662.499	110,651.049
421,237.192	Compturi curinți	449,331.496	451,152.652
	Scomptul 7%		
	*) Dobînda 7%		

### Bauman Rudolf.

Am onoare a face cunoscut onoratului public din oraș și jur, că am deschis **Sucursală** în Orăștie în localul dlui **Vlad Sándor**, în drumul țării.

Diferite **pinzeturi** și olandă din cele mai fine. Dau și pe plată în rate lunare cu prețuri foarte convenabile!

După plăcere mă voi prezenta și la domiciliul celor doritori.

Bauman Rudolf.  
Deva și Orăștie.

3-4 (210)

### „TOVĂRĂȘIA AGRICOLĂ“

însotire de credit, magazin și pivniță, în Szászsebes.

Cumpără și vinde bucate și vinuri bune, și acordă împrumuturi pe lângă condițiuni favorabile.

Primește depuneri spre fructificare cu 5% dela *Cor. 5000* în sus cu 5 1/2% interese calculate și capitalizate la jumătăți de an.

Însotirea prin muncă solidă, dezvoltată pentru înaintarea poporului agricol și a câștigat deja — în restimp de 9 luni toată încrederea și spriginul acestuia.

Dela 1 Octombrie 1906 până la 31 August 1907 numărul cuotelor (părți fundamentale) ale membrilor, au crescut dela 136 (cor. 6800) la 1338 (cor. 66,940); depuneri spre fructificare în acest interval s'au făcut de cor. 215.600; și fondul de rezervă a crescut dela cor. 1189 la cor. 3582.

Să mai vind și acum cuote cu valoarea nominală a cor. 50 plus cor. 4 taxa de fundare.

6-10 (188)

**CROITORIE de Cporturi naționale!**

**DUMITRU JURCA**

croitor în ORĂȘTIE,

(piață, lângă prăvălia d. I. Lăzăroi),

pregătește tot felul de **costume naționale românești**, atât pentru bărbați cît și pentru femei. — **Îndeosebi pregătește admirabile**

**costume săliștenești,**

elegante, fine, și cu prețuri moderate.

Cercetează aproape toate târgurile din Ardeal, — dînd privilegiu poporului nostru de peste tot locul a-și procura frumosul port săliștenesc și a-l răspîndi! (178) 7-10

Cumpărați: **RAZE DE LUNĂ** nuvele și schițe de V. E. Moldovan, cu subiecte alese din viața poporului român de sus și de jos, franco, Cor. 1.60.

### La ciobanul român!

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, ca mi-am deschis în Orăștie, în strada tirgului Nr. 7 (în casele hotelului „COROANA“) o

## prăvălie de pielărie

cu totul modernă și bogat asortată, corăspunzînd deplin cerințelor impului.

În urma praxeii mele cîștigată prin serviciul de 12 ani în branșa asta, cum și în virtutea legăturilor mele cu firme mari și cu fabrici de rangul prim din țară și din străinătate, — mă aflu în acea poziție plăcută, că pot să servesc onoratului public totdeauna cu articli de pielărie de cea mai bună calitate, și pe lângă prețurile cele mai favorabile, puțînd să cîștig deplina mulțumire a on. clientele.

Recomandînd prăvălia mea de piele în atențiunea snoratului public și cerîndu-i binevoitorul sprijin, — oemnez

cu toată stîpa

Artemiu R. Brassai.

(66) 9-10



A apărut:

## „Calendarul Național“

Cu o mulțime de chipuri frumoase.

Partea **calendaristică** e urmată de cunoștințele de lipsă în umblarea cu **posta și telegraful**. **Dău' nu mai cu posta și telegraful dela noi, ci din toată lumea!**

**De vrei să știi** cu cît poți trimite o **telegramă** în **America**, în statul ori orașul cutare?, cu cît un pachet colo ori colo în lume, —

**de vrei să ști** că prin **America**, unde a început a merge lume de pe la noi, **care orașe-s mai mari**, cari state, și sub ce stăpînire cad?, — ori cari sunt mai mari prin **Azia, Africa**, și sub ce stăpînire?, —  
— cumpără-ți **„Calendarul Național“** și le afli în el toate, tare bine lămurite!

**De vrei să trimiți bani** în **America**, ori în **Africa**, ori aici în **Germania, Anglia, etc.** și nu știi cum să trimiți cît fac banii noștri în banii lor, ori ai lor în ai noștri, —

— cumpără-ți **„Calendarul Național“**, care a pus față în față **tabele anume** care să te învețe a socoti, și îți spune cum ai să faci adresa, ce să scrii pe ea, și tot!

Partea **literară** e apoi foarte desfătătoare și interesantă și plină de chipuri frumoase.

**De vrei să vezi** pe **biruitorul dela Beiuș: Dr. Vasile Lucaciu**, — ia-ți un **„Calendar Național“**.

**De vrei să vezi** în chipuri lupta între cei doi bălauri: roman și dac, din a căror ciocnire a răsărit poporul român: chipul lui Decebal, a lui Traian, chip de luptător dac, chipul cum frumosul Traian primește mîndru pe solii Dacilor respingîndu-i, chipul rămășițelor **podului** lui Traian peste Dunăre, cari să vadă și azi la Turnu-Severin în România, să vezi chipul steagurilor și armelor Dacilor, apoi cum Dacia bătută, de frica Romanilor își dau singuri foc cetății, —

— cumpără-ți **„Calendarul Național“** și le vezi pe toate acestea în chipuri frumoase!  
etc. etc. etc.

Calendarul costă numai **18 cr.** (36 fil.) și 5 fileri porto pentru postă.

Cei-ce cumpără mai multe de-odată: capătă tot după 5 calendare, unul pe de-asupra, gratis!

Cei-ce cumpără mai multe și trimit banii înainte: să trimită **numai 11 cr.** (22 fil.) de unu, în loc de 18 cr., și își vor plăti porto pachetului la sosire.

**Cei-ce îl capătă însă cu 11 cr., nu mai capătă și exemplarele gratis (pe de-asupra!)**

De vîndut l'or vinde cu 18—20 cr. cît face unul singuratic cu porto cu tot.

Scrieți pentru ele la:

administr. „LIBERTATEA“ și „F. INT.“  
în Orăștie (Szászváros).



„Tipografia Nouă“, în Orăștie